

FOTO: psychcentral.com

Kā bērnam viegli iemācīt lasīt?

Artis Žeigurs, bērnu ārsts

<http://www.bernuarsts.lv>

Uzskatīdami, ka bērnu pietiekami izklaidē televizors un rotaļlietas, pieaugušie reizēm aizmirst, cik saistošas var būt kopīgas lasīšanas nodarbības. Kāpēc ir tik svarīgi lasīt kopā ar bērnu? Vai ieteicams katrreiz lasīto pārrunāt? Kāpēc ir vērtīgi mācīt bērnu vienlaikus lasīt un rakstīt? Vai pirmsskolas vecuma bērnam lasītprasme ir noderīga? Kad būtu jāsāk mācīties lasīt? Praktiski padomi apskatītajās tēmās.

Valoda ir kā galds ar četrām kājām – runa, rakstība, lasīšana un klausīšanās ir savstarpēji saistītas daļas, kas cita citai palīdz. Ja bērnam ir attīstības aizture, grūtības noturēt uzmanību vai mācīšanās grūtības, to saprast un izmantot attīstības veicināšanai ir īpaši svarīgi.

Kāpēc bērnu mācīt lasīt agri?

Grāmata cilvēkbērnam ir kamols peles vietā kaķenam. Viens no mērķiem bērna rotaļās ir valodas izmantošanas apgūšana. Civilizētā pasaulē sevis saglabāšana, vislabākā risinājuma izvēle ir atkarīga no zināšanām un komunikācijas spējām. Cilvēka valoda ir svarīgākais sazināšanās veids, kā cilvēks var saprotami izpaust savas domas, jūtas un vajadzības. Un viņš tās spēj izteikt tikai tādā mērā, cik bagāta ir viņa valoda. Ja tas nepieciešams, valodā ir jāievieš jauni vārdi, kas palīdz saprast un domāt jaunas domas. Tautām, kurām nav rakstu valodas, radošā darbība ir ārkārtīgi ierobežota, to dzīves līmenis ir zems un kultūra nemainās gadu tūkstošiem. Cilvēka spēja labvēlīgi ietekmēt savu likteni, izvēlēties no daudzajām iespējām vispiemērotāko, sākas ar prasmi patstāvīgi iegūt zināšanas. Lielākā daļa cilvēces uzkrāto zināšanu ir pieejamas rakstveidā. Ko vairāk piebilst par labu lasīšanai nav nepieciešams.

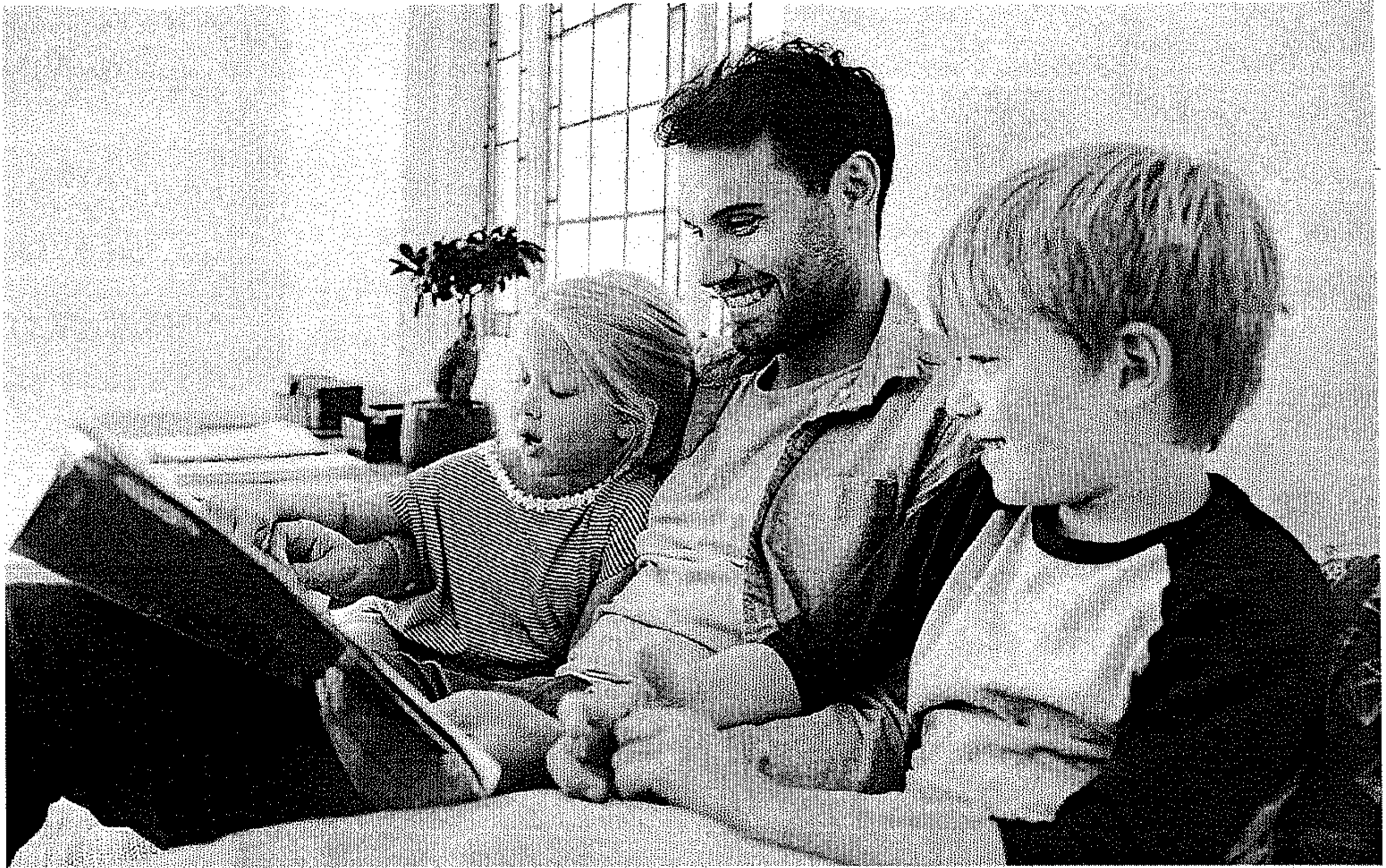

FOTO: news.flinders.edu.au

Lasīšana prasa acu-rokas sadarbību. Tādēļ, lasot priekšā, lūdziet bērnu norādīt uz detaļām attēlos, palūdziet pāršķirt lappuses, vilkt vārdiem līdzi ar pirkstu. Tas parādīs, ka jālasa no kreisās uz labo, jāseko rindiņām no augšas uz leju. Vārdiem ir jēga, vārdi ir atdalīti ar atstarpēm.

Sākt nekad nav par vēlu, sāciet jau šodien.

Bērnā no dzimšanas rādi priekšmetus, tas veicinās redzes uztveres attīstību. Runājiet ar bērnu un dziediet viņam šūpuļdziesmas, kas attīstīs dzirdes uztveri.

Pāris mēnešu vecumā bērns aplūko zīmējumus un spēj ar roku tos norādīt. Māciet bērnu, ar viņa roku pieskaroties attēlam un to nosaucot. Bērns, saistot īstas lietas ar to attēlu un ar vārdisku nosaukumu, apgūst valodu. Kopīgi lasot, jūs paplašināt bērna redzesloku un attīstāt viņa iztēles spējas, pacietību klausīties, mācāt runāt, attīstāt vēlmi mācīties lasīt tikpat dabiski kā runāt vai staigāt.

Kad bērns spēj sēdēt, rādiat viņam grāmatas ar vienkāršiem, spilgti krāsotiem attēliem.

Ap deviņu mēnešu vecumu meklējiet grāmatas, kurās attēlotas bērnam pazīstamas lietas un vārdi. Lasot norādiat uz attēliem, atsevišķām detaļām, mainiet balsi toni, attēlojiet izteiksmīgas grimases, plaukšķiniet rokas, izdomājiet jebkādu īpašu efektu, lai piesaistītu bērna uzmanību. Lai nodarbība ir īsa, bet dariet to bieži. Tad bērns saistīs grāmatu lasīšanu ar sev vismīļāko – jūsu klātbūtni un balsi.

Divgadīga bērna hiperaktivitāte mazinās, ja vecāki viņu māca.

Bērna spējas bez pūlēm uztvert informāciju vairs nekad nebūs tik lielas kā triju gadu vecumā, tad bērni mācās viegli. Visos zināmajos literatūrā aprakstītajos gadījumos, kad vecāki ir cieši nolēmuši maziem bērniem mājās iemācīt lasīt, neatkarīgi no izmantotās metodes apmācība vienmēr ir bijusi sekmīga. Bērni no divu gadu vecuma spēj lasīt un saprast savam vārdu krājumam atbilstošus teikumus kā saistītas domas, nevis kā izolētus vārdus. Daļa šo bērnu iemācījās lasīt paši, vērojot, kā māca lasīt vecākos bērnus, tieši tāpat, kā viņi iemācījās runāt un saprast runu, vērojot, ko runā un kā rīkojas pieaugušie.

Bērni, kuri agrī iemācās lasīt, spēj patstāvīgi uzzināt vairāk. Viņi skolā nebaidās no lasīšanas, jo uzskata to par izklaidi un jaušu veidu, kā gūt zināšanas. Un galvenokārt – maziem bērniem ļoti patīk, ka vecāki ar viņiem nodarbojas. Bērns kopā ar vecākiem apjauš vārdu, teikumu, runātu un rakstītu domu nozīmi. To var droši saukt par bērnības papildījumu.

Lai bērns kļūtu par prasmīgu un aizrautīgu lasītāju, kopīgai lasīšanai katru dienu atvēliet vismaz 10 minūtes. Izvēlieties dažādas grāmatas. Pacietība un regularitāte darīs brīnumus.

Lasīšana prasa acu-rokas sadarbību. Tādēļ lasot priekšā, lūdziet bērnu norādīt uz detaļām attēlos, palūdziet pārskirt lappuses, vilkt vārdiem līdzī ar pirkstu. Tas parādīs, ka jālasa no kreisās uz labo, jāseko rindiņām no augšas uz leju. Vārdiem ir jēga, vārdi ir atdalīti ar atstarpēm.

Vecāki mājās lielākā mērā nekā skola spēj lasot uzturēt jautru un nepiespiestu gaisotni, kas ļoti atvieglo mācības.

Mērķis ir ieinteresēt bērnu, lai viņš gribētu lasīt, radīt vēlmi censties patstāvīgi vingrināties, lai kļūtu par tekošu lasītāju. Tā notiek, kad lasīšana bērnu iepriecina un izklaidē. Izvēlaties bērnam interesantas tēmas, aizraujošus stāstus un dzejoļus.

Ikviens bērns laiku pa laikam zaudē interesi, un viņu kaut kas novērš no nodarbības. Kad tā notiek, ieturiet pārtraukumu. Bērniem patīk mācīties. Ļaujiet viņiem atvilkt elpu, un viņu interese noteikti atjaunosies.

Lai gan vecāku dzīve mēdz būt drudžaina, centieties izbrīvēt laiku kopīgai lasīšanai vismaz reizi dienā, vislabāk noteiktā laikā. Bet neatmetiet cerības, ja gadās dienu izlaist. Turpiniet lasīt, cik bieži vien iespējams.

Ja jums ir vairāki bērni, centieties atrast laiku palasīt ar katru no viņiem atsevišķi, it īpaši, ja vecumu starpība ir lielāka par diviem gadiem. Tas liks bērnam justies vērtīgam. Lielākajai daļai bērnu patīk dažāda rakstura stāsti. Ja stāsts ir sarežģīts, bet bērns spēj uztvert satura pavedienu, tas viņu mudina uzdot jautājumus. Ja stāsts ir vienkāršs un labi pazīstams, maziem bērniem tas liekas kā vecs paziņa, un viņi labprāt grib piedalīties tā lasīšanā. Ja jūs, neraugoties uz aizņemtību, lasāt regulāri, tas bērnam liek saprast, ka lasīšana ir vērtīga.

Var gadīties, ka bērns vairākus vakarus no vietas vēlas, lai viņam lasa priekšā vienu un to pašu stāstu. Lai gan jums tas var likties garlaicīgi, var būt, ka tieši šis stāsts vislabāk apmierina kādas bērna emocionālas vajadzības vai kāda iemesla dēļ turpina būt bērnam ļoti interesants. Esiet pacietīgi. Un bērns reiz noteikti būs gatavs dzirdēt jaunu stāstu.

Ja bērnam kāda noteikta grāmata īpaši nepatīk, pārtrauciet to lasīt un ņemiet citu. Paturiet prātā, ka bērna izpratne ir pārāka par lasītprasmi. Bērns labprātāk lasīs grāmatas ar vienkāršu tekstu. Tomēr grāmatas ar sarežģītāku sižetu vairāk ieinteresēs bērnu un ar laiku padarīs viņu par aizrautīgu lasītāju visa mūža garumā.

Atkārtota lasīšana padarīs stāstu paredzamu, un maziem bērniem ļoti patīk zināt, kas notiks tālāk. Izvēlieties grāmatu, kas bērnam patīk ar īsiem dzejolišiem, vislabāk frāzēm, kas atkārtojas.

FOTO: www.5minutesformom.com

Tas bērns drīz iegaumēs un atkārtos kopā ar jums. Lasiet lēni, ar smaidu un galvas mājieni parādiet, ka augstu novērtējat bērna piedalīšanos. Kad bērns būs stāstu labi iepazīs, ieturiet pauzes, ļaujiet bērnam aizpildīt trūkstošos vārdus. Ja bērns stāstu labi zinās, viņš, iespējams, izliksies, ka prot lasīt, un jūs rīkosieties gudri, ja viņu par to slavēsiet. Ļoti daudzi bērni savus mīļākos stāstus iegaumē no galvas un attēlo, kā jūs lasāt. Kad mazs bērns paredz, kas stāstā vai dzejolī notiks tālāk, viņam ir sajūta, ka viņš pārziņa grāmatu. Kad bērni jūt savu varu, tas viņus iedrošina mēģināt vēl. Izlikšanās, ka bērns lasa, ir svarīgs solis lasītāpmācības procesā. Mazi bērni vārdus no galvas iemācās viegli. Tas ir viens no veidiem, kā ērti mācīt viņiem lasīt. Lai bērnam mācīties būtu patīkami, ir jāievēro dažādi priekšnosacījumi.

Turpinājums nākamajā numurā.

Var gadīties, ka bērns vairākus vakarus no vietas vēlas, lai viņam lasa priekšā vienu un to pašu stāstu. Lai gan jums tas var likties garlaicīgi, var būt, ka tieši šis stāsts vislabāk apmierina kādas bērna emocionālas vajadzības vai kāda iemesla dēļ turpina būt bērnam ļoti interesants. Esiet pacietīgi. Un bērns reiz noteikti būs gatavs dzirdēt jaunu stāstu.

FOTO: www.rtl.com

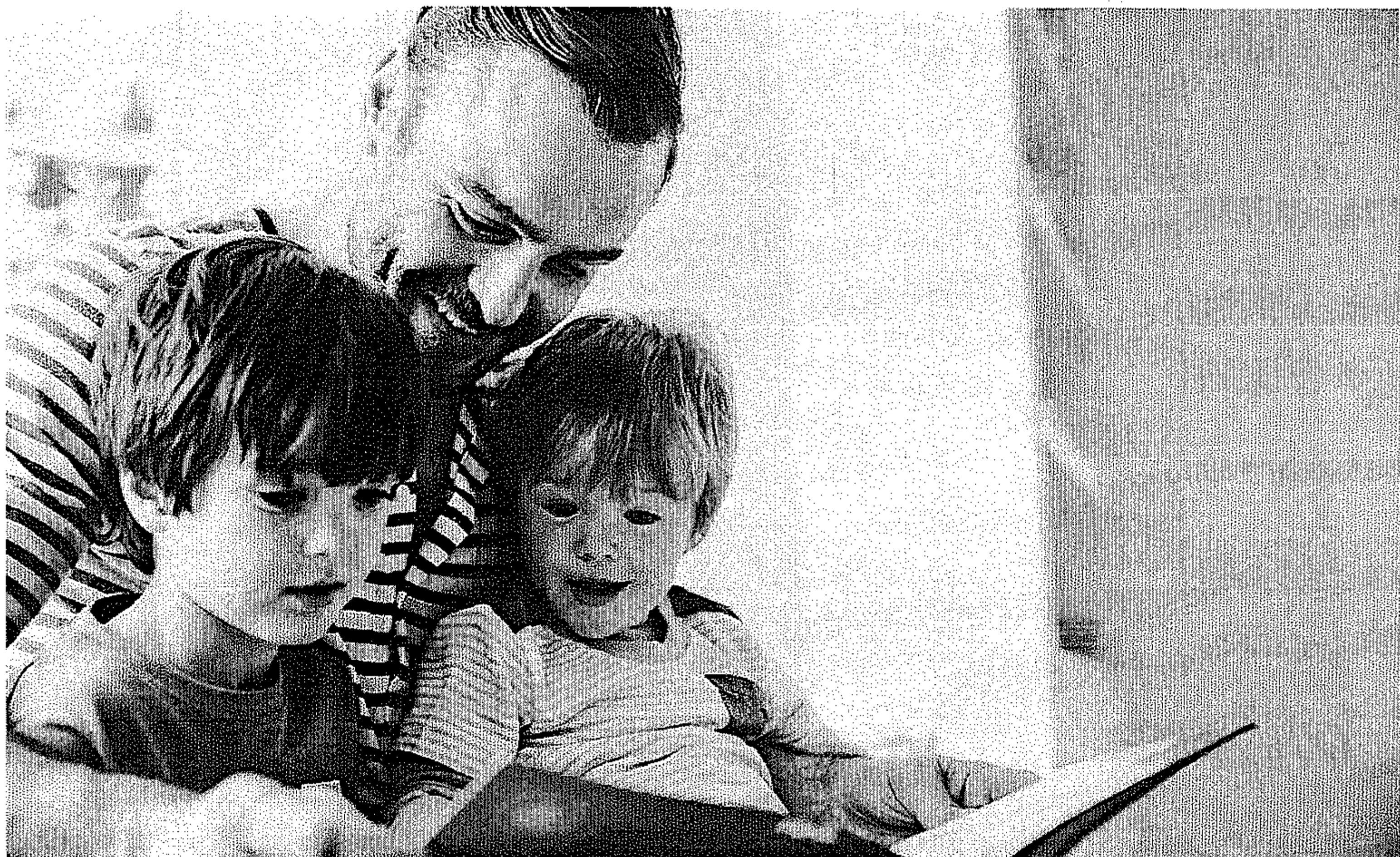

FOTO: amp.firstfiveyears.org.au

Kā praktiski mācīt bērnam lasīt?

Artis Žeigurs, bērnu ārsts

<http://www.bernuarsts.lv>

Turpinājums no iepriekšējā numura.

Jums būs vajadzīgs ērts mācību palīgīdzeklis – dators, kas jums jau ir. Vairums instrukciju sākas ar piebildi, ka tikai precīza tās ievērošana dos rezultātus. Lasītmācība ir pilnīgi cits gadījums. Lai kā jūs arī mācīsiet bērnu, rezultāti noteikti būs labāki nekā tad, ja jūs viņu nemācīsiet nemaz. Šī ir starp tām retajām jomām, kur jūs būsit ieguvēji, lai cik maz arī pūlēties. Ja jūs to paturēsiet prātā un rīkosieties gudri, gan jums, gan bērnam mācības sagādās prieku un tuvības sajūtu.

Kādā vecumā sākt?

Ja gribat panākt maksimālu rezultātu ar minimāliem pūliņiem, sāciet triju gadu vecumā. Ja gribat sev nodarbošanos, varat sākt jau pēc gada vecuma. Tad pirmos vārdus, ko bērns mācēs izrunāt, viņš mācēs arī izlasīt. Un abas šīs spējas nāks vienlīdz viegli.

Lai mazs bērns spētu labi uztvert vārdus, tiem ir jābūt pietiekami lieliem. Datora fonta izmēru ņemiet vislielāko. Bērna redzei pierodot un attīstoties, burtu izmērs pakāpeniski jāsamazina.

Kāpēc šī metode neiesaka sākt ar alfabētu?

Tādēļ, ka mācīties vislabāk veicas, ja sāk ar jau zināmo. Trīs gadus vecam bērnam ir grūti iedomāties kaut ko neizprotamāku kā burtu A. Lasīt savirknētus burtus ir grūti, jo neviens vēl burtu A vai B nav ne ēdis, ne arī noķēris vai valkājis. Bērns saprot, ka var apēst apelsīnu, noķert bumbu, valkāt bikses. Burti, kas veido vārdu „bumba”, ir abstrakti, bet bumba ir bērnam pazīstams, konkrēts, ar jautru izkaidi saistīts priekšmets, tādēļ vārdu „bumba” viņam iemācīties ir vieglāk un sagādā vairāk prieka nekā burtu B. Vārds, nevis burts vai zilbe ir valodas pamatvienība. Pat lielam bērnam pāreja no bez izpratnes nolāsītām zilbēm līdz teksta uztverei

Burti, kas veido vārdu „bumba”, ir abstrakti, bet bumba ir bērnam pazīstams, konkrēts, ar jautru izklaidi saistīts priekšmets, tādēļ vārdu „bumba” viņam iemācīties ir vieglāk un sagādā vairāk prieka nekā burtu B.

reizēm prasa vairākus mēnešus. Tikpat laika paiet, lai mazam bērnam iemācītu lasīt vārdus, bet priekšrocība ir tā, ka bērns uzreiz saprot izlasīto, tāpēc lasa labprātāk, jo teksts uzreiz ar bērnu runā. Alfabētu un zilbes varēsiet mācīt tad, kad bērns būs izlasījis savu pirmo grāmatiņu un tas viņam liksies daudz saprotamāks un vieglāk apgūstams.

Iegaumējot, kā izskatās vārds „apelsīns” vai „bumba”, bērns apgūst pašu grūtāko posmu lasītmācībā. Viņš ievingrina savus redzes ceļus un smadzenes atšķirt vienu rakstītu simbolu no cita. Viņš viegli apgūst vienu no vissarežģītākajām abstrakcijām, ar kuru dzīvē sastopas, – viņš spēj lasīt un saprast vārdus. Šādi mācīts bērns lasa un izlasīto saprot ātrāk.

Pirmais solis ir iemācīt lasīt vārdus, kas apzīmē bērnam mīļas un pazīstamas lietas.

Tuvākie ģimenes locekļi, garšīgi ēdieni, iemīļotas rotaļlietas. Grūti dot sarakstu, katram bērnam tas būs kaut kas personisks un atšķirīgs.

Parādiet ekrāna vidū uzrakstīto vārdu „mamma” un sakiet: „Te rakstīts – mamma.” Neko citu nesakiet. Vārdu rādiet pāris sekunžu. Tālāk rādiet vārdu „tētis” un sakiet: „Te rakstīts – tētis.” Parādiet vēl trīs citus vārdus. Ietveriet bērna vārdu un citus svarīgus vārdus. Neprasiet, lai bērns atkārto.

Bērns uztver vārda attēlu kopumā, tā, kā jūs uztverat neparastu piktogrammu.

Izvairieties vienu pēc otra rādīt vārdus, kas sākas ar vienu un to pašu burtu. Bērnam tie var sākt likties līdzīgi, un viņš var tos jaukt. Bērni, kuri jau prot alfabētu, kļūdās biežāk, jo, ieraugot pazīstamu burtu, bērns pārstāj uztvert vārdu, bet priecīgi iesauca, ka viņš šo burtu zina.

Ja vārds būs izvēlēts interesants, viņš to ar prieku aplūkos un bez piepūles iegaumēs. Pēc piektā vārda cieši apskaujiet bērnu, samīļojiet un izrādiet savu prieku un mīlestību.

Nerādiet vairāk par pieciem vārdiem vienā reizē. Starplaikam līdz nākamajiem pieciem jaunajiem vārdiem ir jābūt vismaz pusstundu garam, lai vārdi paspēj iegūties ilglaicīgajā atmiņā. Tas kopumā jums paņems pāris minūšu un bērnam tikpat. Nav runas par pārpūli vai zaudētu bērnību.

Ja bērns ir pirmsskolēns, pajautājiet, kādus vārdus viņš gribētu iemācīties lasīt. Ja gribat, lai bērns reizē mācītos arī rakstīt, tad zem jūsu rakstītā vārda ļaujiet viņam sameklēt atbilstošos burtus uz klaviatūras un pašam pēc parauga uzdrukāt vārdu vēlreiz. Vienlaikus lasīšana un rakstīšana atvieglo lasītmācīšanos. Turklāt, meklējot burtus, bērns tos bez piepūles iegaumē, kas ir svarīgi skolēnam, jo skolā viņam burti būs jāpazīst. Pēc tam kopīgi sameklējiet un noskatieties filmiņu par šo vārdu.

Mācot vārdus no galvas, otrajā dienā parādiet iepriekšējās dienas vārdus un pēc pauzes pievienojiet vēl piecus jaunus vārdus. Tie varētu būt labi zināmi vārdi, kas attiecas uz bērnu.

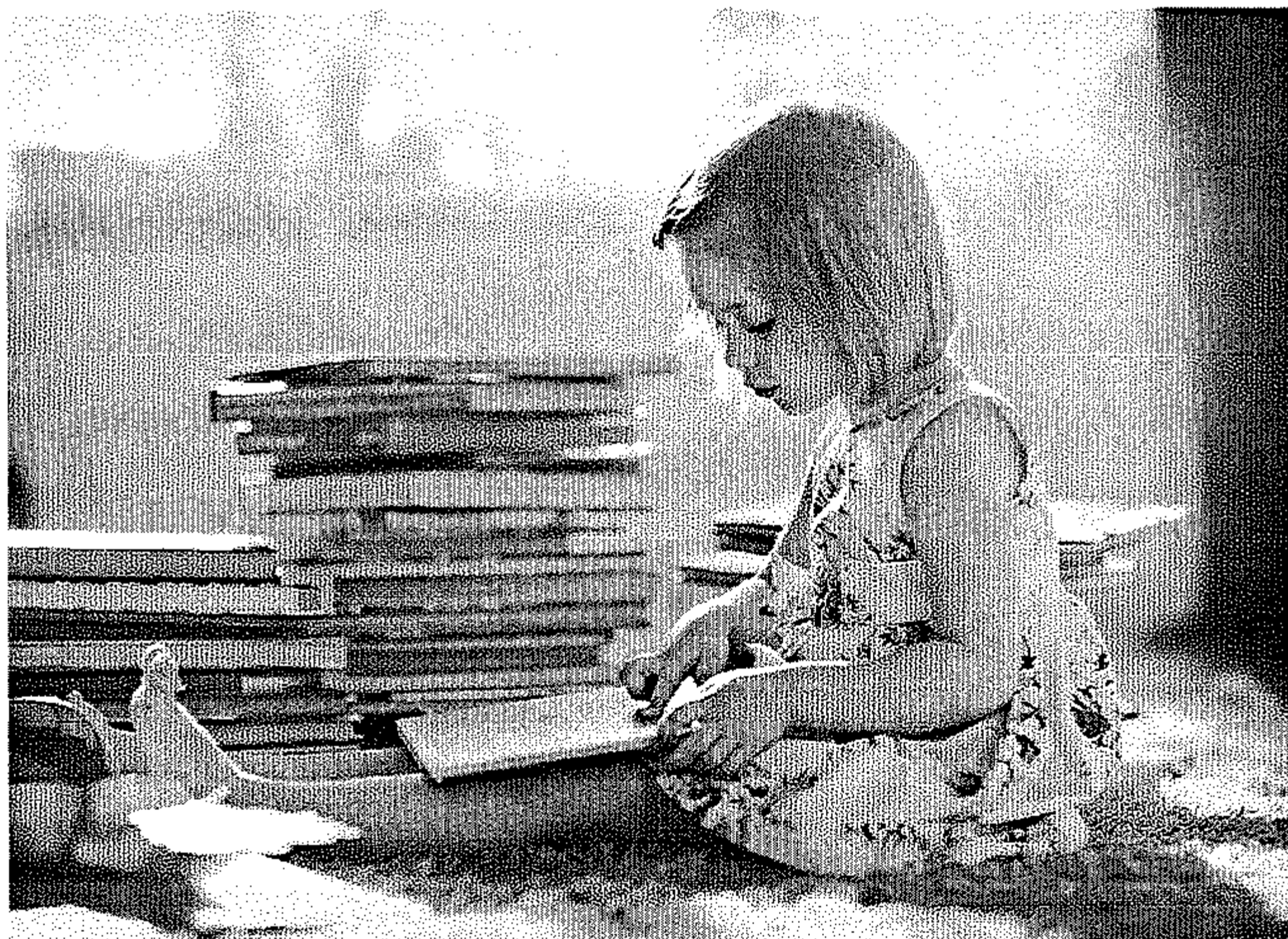
Piemēram, roka, kāja, galva, vēders, mugura vai citi. Neprasiet, lai bērns kaut ko atkārto. Arī šos vārdus, ja bērnam ir interese, dienas laikā varat parādīt vēlreiz. Kopā jūs rādīsiet 10 vārdus – piecus no iepriekšējās dienas un piecus jaunus – ar vismaz pusstundas starplaiku. Katra seansa beigās apgalvojiet, ka bērns ir ļoti gudrs un jūs ļoti iepriecina. Samīļojiet bērnu, izrādiet, ka jūs viņu mīlat un ar viņu lepojaties.

Bērns jābaro ar jaunām zināšanām tādā tempā, kādu nosaka viņa izsalkums. Tas izsaka visu.

Bērni mācās zibenīgi, un, ja jūs viņiem jaunus vārdus rādīsiet biežāk nekā divas reizes dienā, bērnam apniks. Ja vārdus rādīsiet ilgāk nekā trīs sekundes, bērnam zudīs interese.

Vārdiem ir jānosauca bērnam zināmas lietas. Rādot pārāk daudz nesaprotamu vārdu, interese un uzmanība zudīs.

Paļaujieties uz savu intuīciju. Parasti vecāki spēj noteikt sava bērna zināšanas, tās bieži nepārbaudot. Ja jūs bērnam pārāk bieži jautāsit vienu un to pašu, viņš sāks jums atbildēt nepareizi, jo tas var izrādīties jautrāk un interesantāk. Ignorējiet nepareizas atbildes, bet izrādiet prieku par pareizajām.

Trešajā dienā pievienojiet trešo piecu vārdu komplektu. Tie varētu būt vārdi, kas nosauc bērna lietas, apkārtējo vidi un darbības. Piemēram, gulta, krēsls, galds, grīda, durvis utt. – bērnam tuvus un saprotamus vārdus pēc jūsu izvēles.

Darbības vārdus varat ilustrēt, izpildot kustību. Parādiet vārdu un sakiet: „Te rakstīti – lec.” Un parādiet, kā jūs lecat, guļat, sēžat utt. Tas bērnam patiks un labi paliks atmiņā.

Nu jūs savam bērnam jau rādīet 15 vārdu dienu, kas kopumā jums paņem mazāk par 10 minūtēm. Atkārtoti rādīet šos vārdus četras, piecas, sešas dienās.

Septītajā dienā varat dot viņam iespēju parādīt savas zināšanas. Ja esat noturējušies nepārbaudījuši bērnu, iespējams, viņš pats jums savu prasmi parādīs, pirms jums nosaucot kādu vārdu. Bet tas nav jūsu mērķis.

Pārbaudiet zināšanas ne biežāk kā reizi nedēļā un tikai tad, ja bērns to vēlas.

Kad pirmie 15 vārdi ir iemācīti, māciet nākamos. Turpmāk vārdi tiek mainīti šādi: vārdu, kas ir rādīts vismaz piecas dienas, ja jums šķiet, ka bērns to ir iemācījies, var aizvietot ar jaunu. Bērns katru dienu mācīsies 15 vārdu, trīs reizēs sadalītus pa pieci, un daļa no tiem būs jaunie.

Nerādīet vairāk par pieciem vārdiem vienā reizē. Starplaikam līdz nākamajiem pieciem jaunajiem vārdiem ir jābūt vismaz pusstundu garam, lai vārdi paspēj iegulties ilglaicīgajā atmiņā. Tas kopumā jums paņems pāris minūšu un bērnam tikpat. Nav runas par pārpūli vai zaudētu bērniību.

Bērni, kuri ir jaunāki par diviem gadiem, iespējams, neprātīs izrunāt visus vārdus, ko jūs viņiem mācīsiet. Viņi daudzus vārdus vispirms iemācīsies lasīt. Būtībā bērns mācās jaunu valodu un gluži kā pieaugušais, kurš apgūst svešvalodu, spēj lasīt vārdu, pirms prot to izrunāt. Bērns var nespēt izrunāt savu vārdu, bet viņš spēj pazīt savu vārdu, ja rādīsiet viņam to bieži. Tas, ka bērns ir par jaunu vārdu izrunāšanai vai arī nevēlas to darīt, nenozīmē, ka viņa vārdu krājums un spēja tos izlasīt un saprast nepalielinās. Valoda ir un paliek valoda neatkarīgi no tā, vai tā tiek lasīta vai dzirdēta.

Grūtības te sagādā vienīgi zināšanu pārbaude. Jūs varat izmantot netiešas metodes, piemēram, atnes man, kopīgi paspēlēsim, un rādīet vārdu „bumba”.

Īpašvārdus rakstiet ar lielo burtu, bet bērna uzmanību tam īpaši nepievērsiet. Viņš arī parasti neko nejautā.

Lasītmācīšanās procesā ir trīs izteiktas izpratnes stadijas. Veicis katru no tām, bērns būs sajūsmināts.

Pirmo prieku viņam sagādā atklājums, ka vārdiem ir nozīme. Bērnam tas šķiet kā izprasts noslēpums, kas zināms tikai viņam un pieaugušajiem. Jūs bērnam palīdzēsiet saprast, ja pēc nepazīstama vārda parādīsiet tā priekšmeta attēlu, ko vārds nozīmē, vai parādīsiet, kur priekšmets mājās atrodas un pastāstīsiet, kā to lieto. Ja bērns uzzīmē kādu lietu, zīmējumu parakstiet un vārdu iekļaujiet lasāmo vārdu sarakstā. Mājas lietām un mēbelēm piestipriniet izdrukātus nosaukumus. Rakstiet bērnam patīkamas norādes. Piemēram, ja gribi ābolu, meklē to zem, un parādiet vārdu „spilvens”.

Nākamais atklājums – vārdus lasot var savienot, tad tie nozīmē ko vairāk nekā atsevišķi vārdi. Arī tas šķiet brīnišķīgi, un jūs varat bērnam rakstīt garākas zīmes.

Beidzot – pēkšņi un negaidīti bērns atklāj lielo noslēpumu – grāmata viņam stāsta stāstu, viņam vienam. Visbiežāk tas nāk jau ar otro vai trešo grāmata. Un tad bērns vairs nav valdāms. Viņš kļūst par aizrautīgu lasītāju. Viņš aptver, ka zināmie vārdi pār-

kārtoti izsaka katrreiz citu domu. Lai kaut ko izlasītu, vairs nav jāmacās gatavi vārdu komplekti. Un cik lielisks ir šis atklājums – pēc bērna vēlmes viņam ik mirkli par sarunu biedru var kļūt kāds gudrs un interesants pieaugušais – jāpaņem tikai cita grāmata!

Kad bērns prot lasīt apmēram 50 atsevišķu vārdu, ir laiks viņu gatavot teikumu lasīšanai. Bērns apgūs, kā atsevišķi vārdi, savirknēti teikumā, izsaka sarežģītāku domu.

Turpinājums nākamajā numurā.

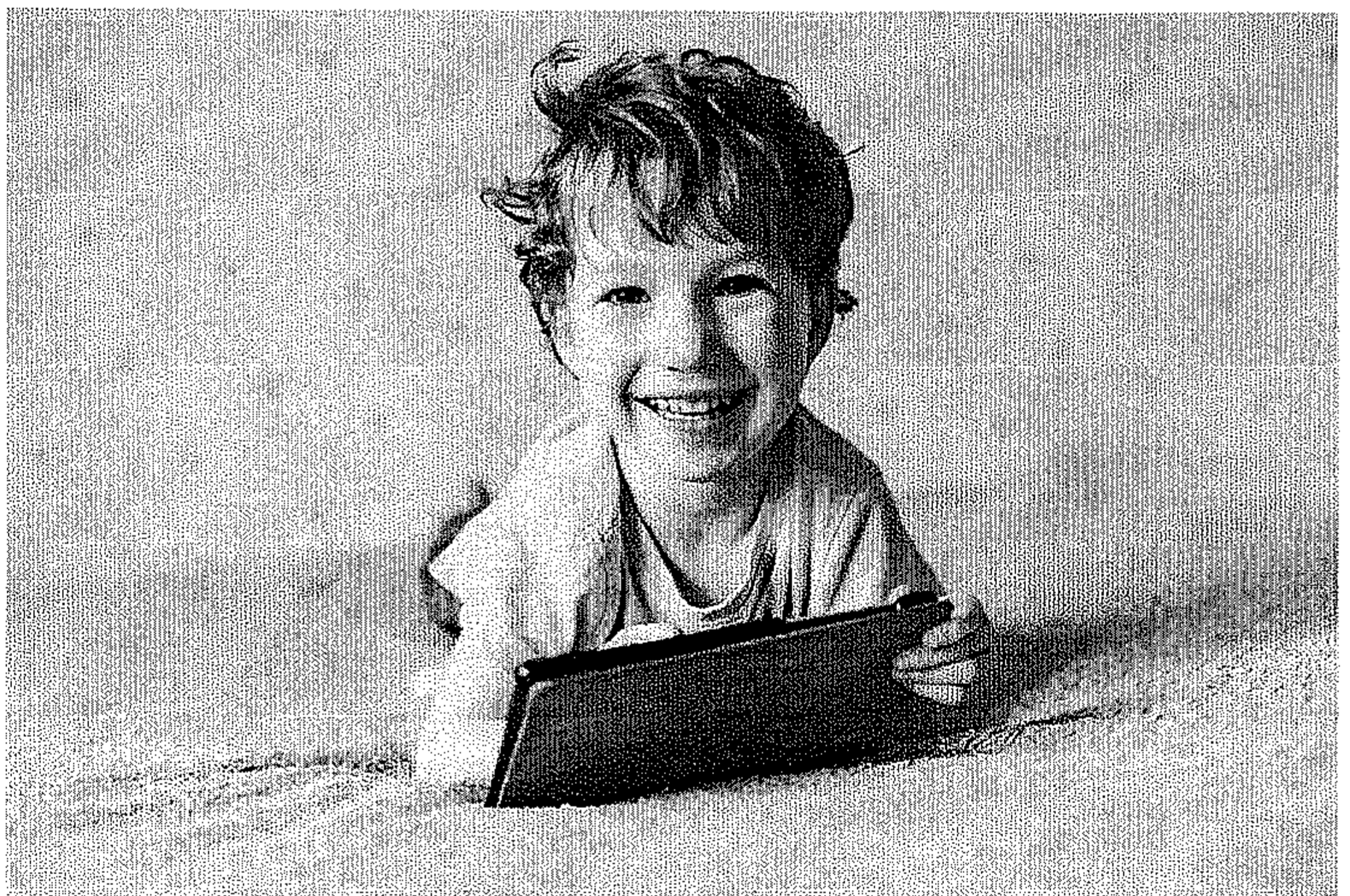

FOTO: imgix.bustle.com

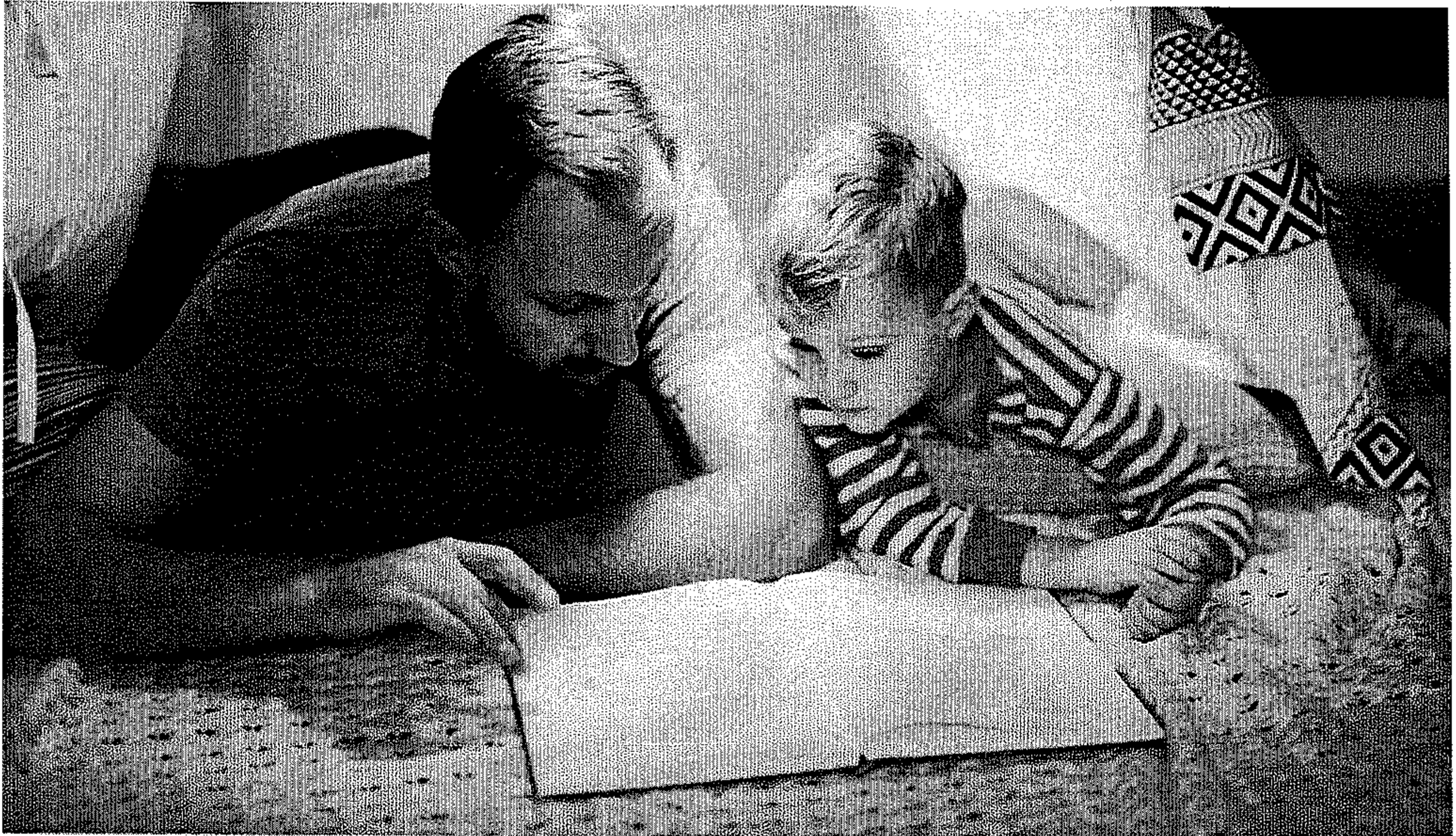

FOTO: www.thenational.ae

Kā praktiski mācīt bērnam lasīt?

Artis Žeigurs, bērnu ārsts

<http://www.bernuarsts.lv>

Turpinājums no iepriekšējā numura.

Kad bērns prot lasīt apmēram 50 atsevišķu vārdu, ir laiks viņu gatavot teikumu lasīšanai. Bērns apgūs, kā atsevišķi vārdi, savirknēti teikumā, izsaka sarežģītāku domu.

Izvēlieties kādu bilžu grāmatu, kur katrā lappusē ir attēls, ko varētu aprakstīt ar vienkāršu teikumu. Šī teikuma vārdus uzrakstiet atsevišķi. Kad bērns prātis izlasīt atsevišķus vārdus, jūs tos saliksiet kopā teikumā. Lasītprasme virzās no vienkāršā uz sarežģīto, no pazīstamā uz nepazīstamo. Nemiet atsevišķus vārdus, kas ir sastopami teikumā, un pareizajā secībā iemāciet tos bērnam katru atsevišķi.

Ja teikums ir „Tā ir meitenīte”, tad katru no šiem vārdiem iemāciet atsevišķi, īpaši nepaskaidrojot, piemēram, vārdu „ir”. Kad bērns atsevišķus vārdus ir apguvis, jāveic jauns svarīgs solis – vārdi jānolasa saistīti.

Vairāku vārdu izlasīšana bērnam ir nopietns pārbaudījums. Tas jā dara nepiespiestā, priecīgā atmosfērā, kas ir vissvarīgākais priekšnoteikums sekmīgām mācībām. Daži bērni ar uzdevumu tiek galā ļoti viegli, citiem veicas grūtāk. Ja vien būsit pacietīgi, nepievērsīsiet uzmanību neveiksmēm, bet izrādīsiet prieku par panākumiem, bērns tiks galā. Pirms vārdus liek kopā, ir ļoti svarīgi, lai bērns tos pazītu atsevišķi.

Izlasītais teikums apstiprinās, ka vārdi, nevis burti vai zilbes ir valodas pamatvienība un savirknēti veido valodu. Nav iespējams saprast valodu, nesaprotot vārdus, bet ir iespējams saprast uzrakstīto, neizšķirot burtus un skaņas un nezinot gramatiku.

FOTO: <http://i.huffpost.com>

Mazie bērni saprot un labi reaģē tikai uz emocionālu izturēšanos. Izmeklēti, bet mierīgi izteikti atzinības vārdi viņus iepriecina mazāk. Bērniem patīk entuzias-tisks noskaņojums, viņiem patīk, ka viņus paliela, tāpēc neliedziet viņiem šo prieku.

Vārdu izmēru pakāpeniski samaziniet, līdz visu teikumu varat ietilpināt vienā lapā, lai varētu to izdrukāt un sašūt grāmatā. Burtu izmērs, kas pakāpeniski samazinās, ir ļoti nozīmīgs faktors, jo trenē redzes ceļus pievērst uzmanību aizvien sīkākai drukai. Ja jūs bērnu mācāt straujāk, nekā viņa redzes uztvere spēj izšķirt, jūs to manīsiet, kad, pārejot uz sīkāka izmēra burtiem, bērns sliktāk pazīs vārdus, ko spēja labi lasīt iepriekš. Ja bērnam grūtības sagādā, piemēram, 2 cm augsti teikumi, pamāciet viņam citus vārdus, kurus viņam patīk lasīt, un atgriezieties pie teikumiem pēc pāris mēnešiem. Šādas grūtības varētu pastāvēt, mācot bērnu līdz trīs gadu vecumam. Tomēr arī šajā gadījumā vārdu lasīšana palīdzēs bērna smadzenēm attīstīties labāk.

Lēni un skaidri, norādot uz katru vārdu, sakiet – šie vārdi kopā skan „Tā ir meitenīte”. Kad bērns prot izlasīt pirmo teikumu, pārejiet pie vārdiem, kas apraksta attēlu nākamajā lappusē, – „Tā ir viņas māmiņa”. Tā apgūstiet visus teikumus nākamajās lappusēs – vispirms vārdu pa vārdam, tad apvienojot teikumus.

Katra teikuma apgūšana prasīs dažādu laiku. Tas atkarīgs no bērna intereses, jūsu pacietības un vārdu skaita lappusē, taču, ja lasīsiet mazāk par pieciem vārdiem dienā vai ja teksts būs bērnam nesaprotams, viņš zaudēs interesi.

Kad katra lapa ir parādīta piecas dienas pēc kārtas, varat būt pārliecināti, ka bērns tās zina. Lappuses varat sastiprināt kopā ar citām, veidojot grāmatu. Šādā veidā tā ar katru dienu kļūs aizvien biezāka. Ja temps izrādās jūsu bērnam nepiemērots, mainiet to.

Nu bērns ir gatavs lasīt īstu grāmatu. Būtībā viņš to jau ir divas reizes izlasījis. Pirmo reizi atsevišķu vārdu veidā, otro – kā lapas, kas satur atsevišķus teikumus. Šis ir viens no viņa dzīves nozīmīgākajiem notikumiem. Bērns ir ieguvis saturīgas izklaides un patstāvīgas zināšanu ieguves iespējas.

Kad bērns jums stāstīs par saviem atklājumiem, esiet pacietīgi un noklausieties ar mīlestību. Viņa sakāmais viņam ir ļoti nozīmīgs.

Pirmās grāmatas vislabāk veidot pašiem, jo tās būs jūsu bērnam vispiemērotākās. Pērkot izvēlieties grāmatas ar lielu druku, atbilstošas bērna vārdu krājumam, saprotamas. Katrā lappusē nevajadzētu būt vairāk par pāris vienkāršiem teikumiem. Vēlami saprotami, paskaidrojoši attēli.

Nekad nespiediet bērnu lasīt. Pat ja bērns iemācīsies izlasīt tikai pāris vārdu, arī tas būs vairāk nekā nekas. Svarīgāks par iemācītajiem vārdiem ir kopīgi patīkami pavadītais laiks un abpusēja sajūta, ka nodarbības ir interesantas. Ja jums vai bērnam nav noskaņojuma mācīties, noteikti to nedariet. Ja bērns atsakās lasīt, nodarbības vajag atlikt varbūt uz nedēļu vai ilgāk. Tā jūs būsit tikai ieguvēji.

Necentieties bērnu apmānīt, piekukuļot vai piespiest. Viņš noteikti sajūtīs nepatiku un attiecinās to uz mācībām.

Pētot literatūrā aprakstītās metodes, pēc kurām mazi bērni bija iemācījušies lasīt, to kopīgās pazīmes bija šādas – visas savstarpēji ļoti atšķirīgās metodes, pietiekami cītīgi lietotas, iemācīja bērniem lasīt. Visos gadījumos tika lietoti liela izmēra burti. Visās metodēs ļoti svarīgs faktors bija pacietīga, iejutīga attieksme un priekpilna gaisotne. Ikviens autors uzsvēra, ka bērniem par panākumiem jāsaņem bagātīgas uzslavas, panākumi tika gūti tieši proporcionāli liksmam noskaņojumam mācību procesā.

Mazie bērni saprot un labi reaģē tikai uz emocionālu izturēšanos. Izmeklēti, bet mierīgi izteikti atzinības vārdi viņus iepriecina mazāk. Bērniem patīk entuzias-tisks noskaņojums, viņiem patīk, ka viņus paliela, tāpēc neliedziet viņiem šo prieku. Viņi to ir godam pelnījuši.

Kad mierīgās, nopietnās, intelektuālās mātes lūdza bērnu izlasīt vārdu vai teikumu un bērns to veiksmīgi izdarīja, viņas parasti reaģēja šādi – labi, meitiņ, tagad nolasi nākamo vārdu. Turpretī vairāk emocionālas mātes parasti uz bērna panākumiem

Pirmās grāmatas vislabāk veidot pašiem, jo tās būs jūsu bērnam vispiemērotākās. Pērķot izvēlieties grāmatas ar lielu drukā, atbilstošas bērna vārdu krājumam, saprotamas. Katrā lappusē nevajadzētu būt vairāk par pāris vienkāršiem teikumiem. Vēlami saprotami, paskaidrojoši attēli.

FOTO: www.messforless.net

reaģēja šādi – brīnīšķīgi, ļoti, ļoti labi. Tu mani ārkārtīgi iepriecināji! Šīs mātes gan ar balsi un žestiem, gan vispārējo izturēšanos parādīja savu priecīgo satraukumu par bērna panākumiem. Un šo emocionālo māmiņu bērni apguva vielu labāk.

Ja vēlaties mācīt bērnam ko derīgu, atcerieties, ka nav iemesla nepriecāties par lielisko izdevību pašiem pavērt savam bērnam durvis, aiz kurām atrodams milzīgs izklaides un zināšanu krājums. Dariet to ar prieku vai nedariet nemaz. Ja jums nav pārliecības par to, ka tas, ko darāt, jūsu bērnu iepriecina un viņam noder, jūs nebūsit labs skolotājs.

Esiet izdomas bagāti. Jūs tagad zināt, kāds ir galamērķis, un es esmu pārliecināts, ka ceļu līdz tam jūs atradīsiet paši. Katrs bērns ir mazliet citāds, un tikai vecāki zina, kā bērnam mācību procesu padarīt patīkamu. Nemiet par pamatu iepriekš teikto, bet radoši izdariet tajā izmaiņas atbilstoši jūsu bērna vajadzībām.

Ir ļoti svarīgi lasīt bērnam priekšā, bet vēl svarīgāk ir pacietīgi noklausīties, kā viņš lasa jums priekšā. Bērnam ir ļoti patīkami, un tas viņu ļoti stimulē, ja kāds no vecākiem atzīst un novērtē viņa plaukstošās spējas.

Nemiet grāmatu, kas atbilst bērna lasīšanas spējām. Uzmanīgi klausieties, kā jūsu bērns lasa. Dariet to pārmaiņus – jūs izlasāt lappusi, bērns sākumā izlasa vārdu, tad teikumu, vēlāk rindkopu, kad viņa lasītprasme uzlabojas, – pat lappusi. Paturiet prātā, ka iesācējs lasot vairāk nopūlas saprast vārdus, izlasītā saturu viņam ir grūtāk uztvert. Jūsu lasītais palīdzēs uzturēt interesi par stāstu, tādēļ bērnam uzdoto daļu labāk palieliniet lēnāk, nevis pārāk strauji, lai nezustu sajūta, ka lasīšana ir jautra un interesanta.

Ja bērnam iet grūti ar kādu garāku vārdu lasīšanu, jūs varat viņam palīdzēt, vai nu iesakot izlaist to un lasīt teikumu tālāk, vai arī vaicājot, kāds vārds iederētos teikumā. Palīdz arī nodalīt zilbes, dziedāši savelkot kopā burtus, kurus viņš jau ir izlasījis, vai pateikt priekšā. Jebkurā gadījumā atzinīgi novērtējiet bērna centienus un panākumus. Kad jūs klausāties, kā bērns jums lasa, jums ir iespēja viņu pamatot slāvēt par viņa jaunajām iemaņām, un bērnam ir iespēja labvēlīgā gaisotnē trenēties lasīt. Bet vissvarīgākā varbūt ir retā iespēja kopā ar bērnu saturīgi un interesanti pavadīt laiku.

Bērni sāk labāk uztvert lasīto, sasaistot rakstītu vārdu ar savām jūtām, pārdzīvojumiem. Izvēlieties dzeju ar labām atskaidrēm par saistošu un bērnam saprotamu tēmu. Bērniem ir piemēroti īsi dzejoļi ar daudz brīvām vietām lappusē. Tas padara tos bērnam viegli apgūstamus. Lēni un cik vien dramatiski izteiksmīgi protat, lasiet dzeju. Ja bērnam tas patīk, ierosiniet kādu īpaši mīļu vietu izspēlēt kā kustīgu ainiņu. Atzinīgi novērtējiet bērna pūles. Lūdziet, lai bērns attēlo sejā to, kā jūtas dzejas tēls. Sejas izteiksme ienes jūtas izpildītāja balsī. Esiet atsaucīga auditorija, neskopojieties ar aplausiem un jūtu izpausmēm. Ja bērns jūtas droši un patiešām ir apguvis savam līmenim sarežģītu priekšnesumu, ierosiniet apgūto parādīt lielākam skatītāju lokam – labvēlīgi noskaņotiem radiem un paziņām. Kļūdas ir neatņemama dzīves sastāvdaļa, tādēļ vispareizāk būtu tām nepievērst uzmanību.

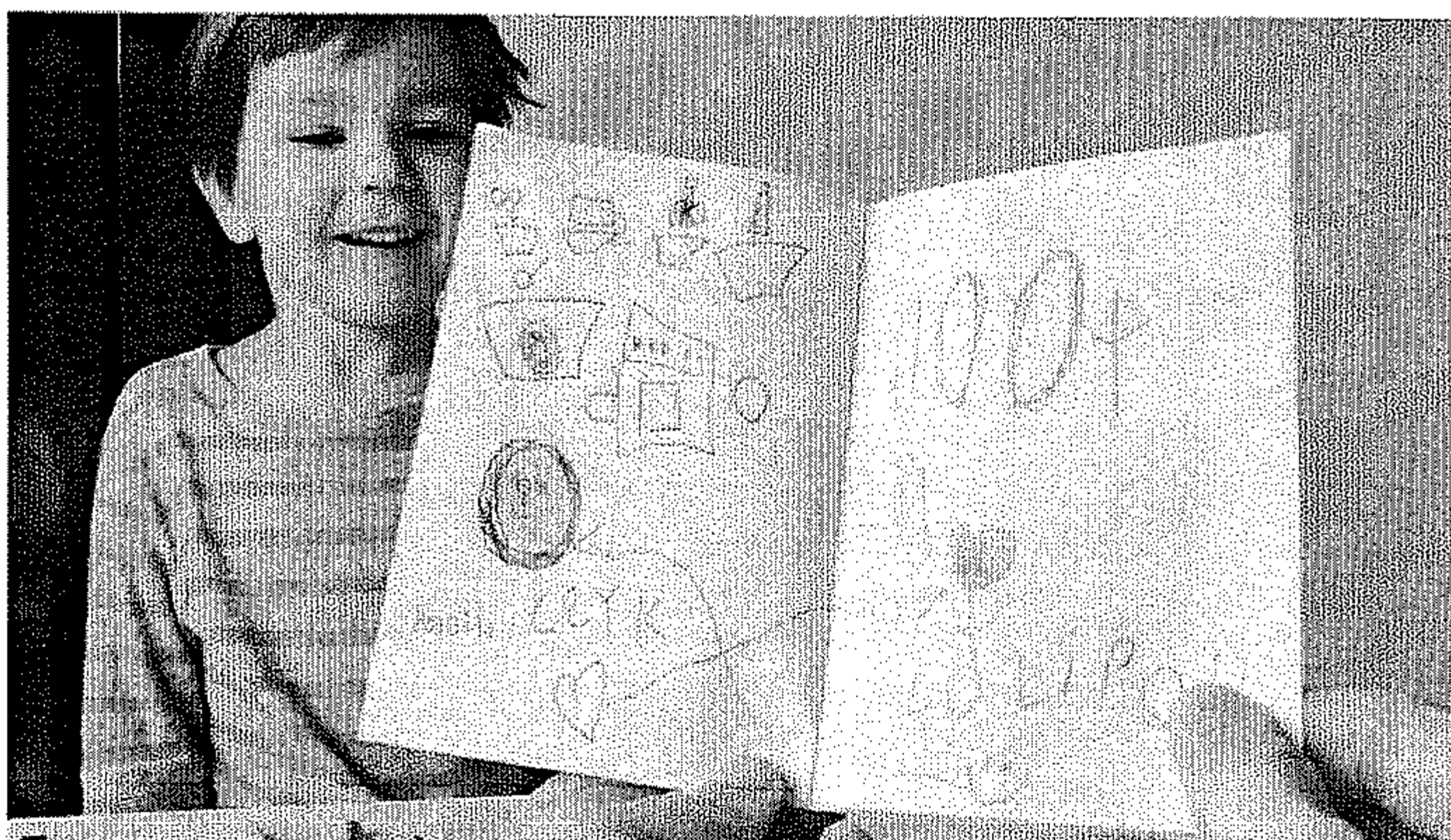

FOTO: i.ytimg.com

Turpinājums nākamajā numurā.

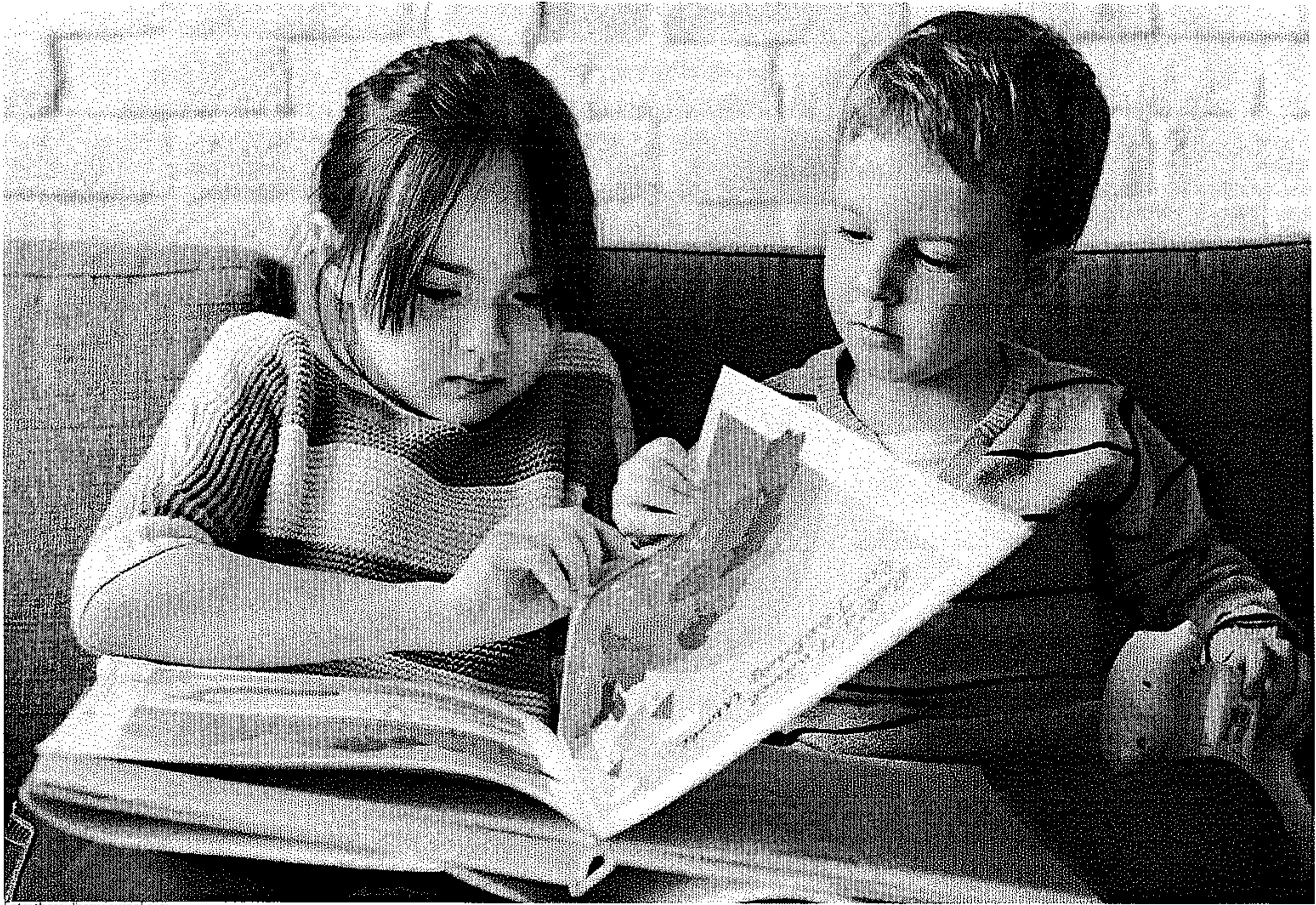

Foto: themulberryjournal.com

Kā praktiski mācīt bērnam lasīt?

Artis Žeigurs
www.bernuarsts.lv

Turpinājums no iepriekšējā numura.

Laiks, kad visa ģimene kaut ko lasa, var būt vienīgais mierīgais laiks, kad vecākiem atpūsties. Nekas, ja sākumā bērns izvēlas lasīšanai literatūru, kas lasās vieglāk un satura ziņā nav tik dziļa, tie pat var būt komiksi. Tāda patstāvīga vingrināšanās uzlabos lasīšanas ātrumu. Pasūtiet bērnam kādu žurnālu, ko izņemt no pastkastes viņam sagādās īpašu prieku. Atslābinieties, jūties labi un parādiet, ka jums lasīšana ir svarīga, un tāda tā kļūs jūsu bērniem.

Labs veids, kā uzlabot bērna valodu un veicināt domāšanu, ir lasīto pārrunāt

Tomēr necentieties neko ieplānot, apspriest katru stāsta sīkumu vai saņemt atbildi uz katru uzdoto jautājumu. Labi stāsti arī nepārrunāti veicinās bērnam lasītāri. Turklāt bērniem dažkārt vajadzīgs laiks, lai pārdomātu lasīto. Reizēm pat pēc pāris dienām bērns jūs var pārsteigt, izsakot spriedumus par kopīgi lasītajiem notikumiem. Lasiet lēni un laiku pa laikam ieturiet pauzes, kurās skaļi izsakiet savas domas par izlasīto. Jūs varat minēt, nez kas varētu notikt tālāk, varat uzdot jautājumu, vai tu zini, ko nozīmē vārds „princese”,

vai norādīt – tu saprati, tagad arī pelīte paslēpās zem sēnītes.

Atbildiet uz jautājumiem un, ja jūtat, ka bērns varētu kaut ko nesaprast, apstājieties un pavaicājiet viņam. Neraizējieties, ka stāsta plūdums dažkārt tiks pārtraukts, lai kaut ko paskaidrotu. Ja tas sāks bērnu garlaikot, jūs to uzzināsiet, jo viņš nākamreiz izvēlēsies citu sev saprotamāku stāstu. Stāsta pārrunāšana bagātina bērna valodu, palīdz sasaistīt izlasītos notikumus ar bērnam pazīstamām ikdienišķām sajūtām. Kad jūs runājat par sev pazīstamām lietām un pārdzīvojumiem, bērniem tas, iespējams, būs atklājums, kas bagātinās bērna valodu, paplašinās viņa izpratni par pasauli, dos iespēju iet tālāk, domāt un runāt par jaunām aizraujošām idejām. Pastāstiet par stāsta autoru un ilustratoru, pārlicinieties, ka bērns saprot, ko katrs dara.

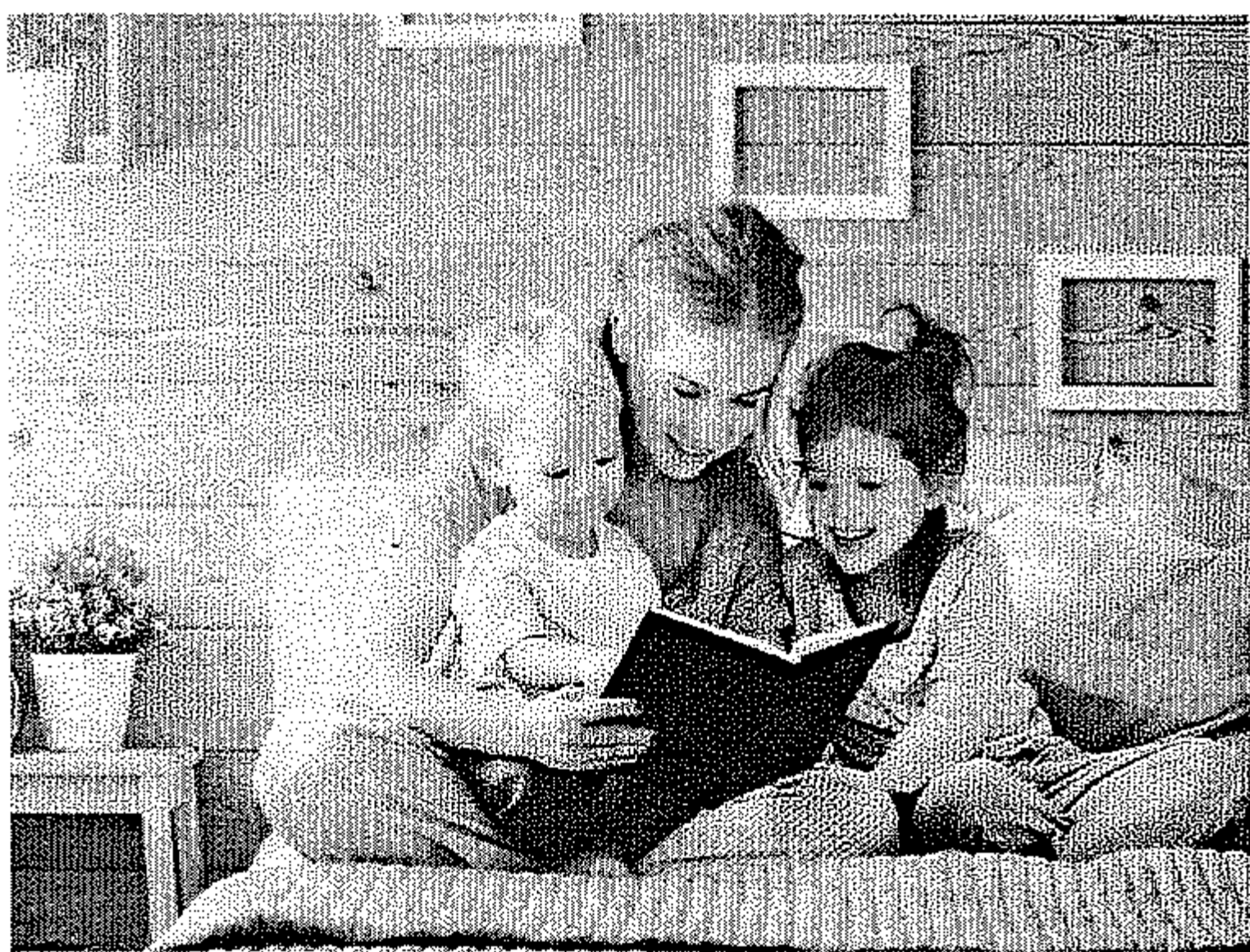

Foto: g6.psychcentral.com

Lasiet lēni un laiku pa laiku ieturiet pauzes, kurās skaļi izsakiēt savas domas par izlasīto. Jūs varat pārspriest, nez kas varētu notikt tālāk? Varat uzdot jautājumu, vai tu zini, ko nozīmē vārds „princese”? Vai norādīt – tu saprati, tagad arī pelīte paslēpās zem sēnītes.

Uz bezgalīgiem „kāpēc” atbildiet pacietīgi

Kad jūs sakāt: „Es nezinu, pameklēsim atbildi grāmatā vai internetā”, jūs ierādāt veidu, kā dzīvē atrast atbildes uz svarīgiem jautājumiem. Kad pirmsskolas vecuma bērns jums kaut ko stāsta, uzdodiet jautājumus, kas jums palīdz labāk saprast stāstīto. Tas iemācīs bērnam skaidrāk izteikties un liks viņam sajūst, ka jūs tiešām interesē tas, kas viņam jums ir sakāms. Vīsa jaunā pieredze – gājiens uz zoodārzu, muzeju, kino, draugu, radu apmeklējums – dod iespēju uzdot daudzus jautājumus, paskaidrojumus un atbildēt uz neskaidriem jautājumiem. Sarunāšanās paplašina bērna vārdu krājumu, izpratni par pasauli. Spēja uzturēt sarunu ir ļoti vērtīga prasme, tādēļ ir labāk ar mazu bērnu runāt vairāk nekā pārāk maz.

Izmantojiet bērna vārdu, lai viņu ieinteresētu par lasīšanu un rakstīšanu

Uzrakstiet to un paskaidrojiet, ka tas ir viņa vārds. Iemāciet bērnu to rakstīt, piemēram, uz saviem zīmējumiem. Sākumā rakstiet priekšā burtu pa burtam. Izmantojiet magnētiskos burtus, rakstot vārdus uz ledusskapja durvīm. Pielieciet zīmīti ar bērna vārdu pie viņa istabas durvīm, tas viņam liks justies nozīmīgam.

Parakstiet bērna zīmējumus, piemēram, māja, suns utt. Kad kaut ko rakstāt, piemēram, iepirkumu sarakstu, lai bērns arī piedalās. Lēni rakstiet un skaļi nosauciet katru burtu. Žurnālos sameklējiet bērnu interesējošus attēlus un tos aprakstošus vārdus. Bieži pievēršot bērna uzmanību dažādiem uzrakstiem, viņš pamazām iegūmēs burtus un vārdus.

Stāstiet bērnam par saviem vecākiem un vecvecākiem. Apskatiet vecas fotogrāfijas. Pastāstiet, ko cilvēki dara svētkos, dzimšanas dienās, brīvdienās.

Pastāstiet par savu bērnību, skolas gadiem, ģimeni, brāļiem, māsām, draugiem. Ir labi, ja bērni saprot, ka stāsti nāk no reāliem cilvēkiem un stāsta par patiesiem notikumiem. Bērniem ļoti padodas atdarināt. Ja jūs stāstīsiet stāstus, arī viņi sāks. Kad tas notiek, atbalstiet viņus, jautājot, kas notika tālāk? Klausieties uzmanīgi, esiet aizrautīgi un atsaucīgi. Tas ļaus bērnam saprast saiti starp autoru un lasītāju, runātāju un

klausītāju. Iedrošiniet bērnu izpausties, tas viņu mācīs skaidri runāt, paplašināt vārdu krājumu, runāt plūdeņi. Vecāki bērnam ir vislabākā auditorija, kāda viņam vispār vien var būt.

Kad bērni raksta un saņem zīmītes, viņi saprot, ka rakstītam vārdam ir jēga

Rakstiet viņam īsas zīmītes, piemēram, kur meklēt saldo ēdienu. Vai kādi ir izbraukuma plāni brīvdienās. Ja bērns pauž domas vai jūtas, kas attiecas uz kādu citu cilvēku, ierosiniet, lai bērns viņam uzraksta zīmīti vai vēstuli. Ja bērns vēl neprot rakstīt, lai viņš jums to nodiktē.

Piemēram: „Dārgo vecmāmiņ, man ļoti garšo tevis ceptie pīrāgi, tie ir gardāki nekā veikalā pirktie. Tavs mazdēls A. P.S. Es tevi mīlu.” Jauki, ja, saņemot vēstuli, adresāts bērnam atbildētu vai nu mutiski, vai – vēl labāk – rakstveidā. Paskaidrojiet bērnam, kā rakstīšana notiek. Mēs domājam domas, izsakām tās vārdiem, ko pierakstām. Cilvēki lasa vārdus, saprot domas un pasaka mums, ko viņi par to domā. Valoda ietver runu, klausīšanos, lasīšanu un rakstīšanu. Katrs elements papildina citu. Stāstīšana, kā arī zīmīšu un vēstuļu rakstīšana bērnam uzlabo lasītprasmi.

Ēdiena gatavošana ir labs veids, kā bērnam attīstīt valodu

Kopā ar bērnu pavārgrāmatā atrodiēt ēdiena recepti. Sagatavojiet vajadzīgo izejvielu sarakstu. Ejiet iepirkties un atrodiēt vajadzīgo. Kad jūs gatavojat pusdienas, pārrunājiet visu, kas notiek. Ja divus vai trīs gadus vecs bērns jums palīdz, ņemot ārā podus un pannas, pavaicājiet, kurš ir lielākais, kuram kurš vāks der, kādās krāsās tie ir. Lai skolēns lasa uz iepakojumiem rakstīto. Lai viņš lasa gatavošanas pamācību un jūsu uzraudzībā izvēlas produktus, nepieciešamos traukus un sagatavo ēdienu. Pārrunājiet, kādēļ viss ir jādara ieteiktajā secībā.

Atzinīgi novērtējiet bērna pūles. Lasīšanas jēga ir izlobīt un saprast uzrakstīto domu. Gatavojot ēst, bērns pārlicinās par lasītprasmes priekšrocībām.

Kad, staigājot pa parku, bērns lasa lapas, uzdodiet jautājumus, kas prasa atbildēt ar vairāk nekā „jā” vai „nē”. Kuras lapas izskatās līdzīgas, kuras ir vienādas. Kuras atšķirīgas. Kas vēl aug kokos?

Jautājiet, kas notiktu, ja... ja mēs nenovāktu sniegu, ja taurenis nosēstos uz tava deguna, ja tev tuvotos liels suns?

Rakstīšana palīdz bērnam labāk lasīt, un otrādi

Lūdziet savu pirmsskolas vecuma bērnu nodiktēt jums stāstu. Tas varētu attēlot kādu kopīgu izbraukumu. Ja bērns prot rakstīt, viņš var to veikt pats. Stāstam var pievienot fotogrāfijas, gliemežvākus, kritušas lapas, čiekuru utt. Lūdziet bērnu uzrakstīt citam ģimenes loceklim domātu zīmīti. Nodrošiniet, ka bērnam ir viegli pieejami rakstāmie un papīrs vai dators. Palīdziet bērnam, uzdodot jautājumus, kuri ļauj labāk saprast stāsta notikumus. Paskaidrojiet rakstības likumus. Iesakiet lielākam bērnam pamācīt rakstīt mazāku bērnu – radu vai draugu, izdomāt kopīgu stāstu. Vairāk pievērsieties stāsta saturam un maz vai nemaz neizrādiēt un nelabojiet rakstības kļūdas, lai neizjauktu sajūtu, ka izdomāt un rakstīt ir viegli un jauki. Ar laiku, kad bērns būs kļuvis pacietīgāks, jūs soli pa solim nonāksiet arī pie pareizrakstības. Šajā ziņā pareizrakstības pārbaudes programmas ir ļoti ērtas, jo bērns parasti labprāt grib uzzināt, kāpēc dators viņa uzrakstīto pasvītro, un to neņem ļaunā. Kad bērns sāk rakstīt, viņš sāk saņemt pirmās kritikas, un tas prasa drosmi turpināt. Vecāku uzdevums ir palīdzēt bērnam atrast drosmi turpināt, jo vingrināšanās vienmēr uzlabo sniegumu. Un, ja vecāki izrāda atzinību par bērna pūlēm, viņi to iedrošina turpināt. Bērnam, kurš vēlas spēlēt datorspeles, paskaidrojiet, ka dators galvenokārt ir paredzēts mācībām. Izklaides pienākas tikai pēc padarīta darba. Vispirms uzraksti mazu stāstiņu, tad varēsi noteiktu laiku paspēlēt savu iemīļoto spēli, piemēram, „Sims”, kas ir dzīves simulācija vecāku uzraudzībā un skaidrojot. Ja sarunāsi ar kādu datorspeciālistu, ir pieejamas bezmaksas versijas.

Ari televīzijai var būt liela audzinoša loma. Panākumu atslēga ir noteikt saprātīgus ierobežojumus, izvēlēties piemērotas programmas un filmas, skatīties kopā ar bērnu un redzēto pārrunāt.

Kas bija droši, kas bīstami, kā katrs jutās, kā bērnam līdzīgā situācijā rīkoties. Meklējiet līdzīgas tēmas literatūrā.

Ierobežojiet bērna skatīšanās laiku un paskaidrojiet, kāpēc. Iesaistiet bērnu, kad lasāt televīzijas programmu, un ļaujiet viņam izvēlēties kādu piemērotu raidījumu. Sekojiet līdzi, ko bērns skatās, un, kad vien iespējams, skatīties kopā ar viņu. Pēc iespējas biežāk redzēto paskaidrojiet. Programmas par dzīvniekiem, vēsturi, zinātni, bērnam zināmu stāstu ekranizējumi veicinās bērna vēlēšanos lasīt. Speciālisti neiesaka ļaut bērnam skatīties televīziju vairāk nekā 10 stundas nedēļā. Ja bērnam būs brīvs laiks, viņš to labprāt aizpildīs, lasot saistošus stāstus vai rakstot. Sadzīviska rakstura filmas un aizraujoši televīzijas šovi svešvalodā var ļoti labi palīdzēt bērnam apgūt svešvalodu.

Palīdziet bērnam izgatavot savu bilžu grāmatu

Internetā palīdziet sameklēt atbilstošus attēlus, lai bērns jūsu vadībā paraksta tos, izdrukāji un kopīgi ielīmējiēt kādā kladē. Ja tas apnīk, pārtrauciet darbu un atsāciet to citreiz, kad bērns sūdzas par garlaicību. Nekas, ja bērns kaut ko sajauc vai aizmirst, tādi jau bērni ir, nerājiēties, bet labāk uzsveriet to, kas bērnam ir izdevies. Tāda atkārtota atgriešanās pie iesākta darba ļaus bērnam izjust, kā pa drusciņai vien var paveikt, sākumā šķiet, neiespējamās un garlaicīgas lietas.

Jūs nevarat paņemt klēpi pusaudzi, lai palasītu viņam priekšā grāmatu, bet jūs varat daudz darīt, lai veicinātu viņa vēlmi lasīt. Jūs varat ieteikt lasīšanu kā jautru brīvā laika pavadīšanas veidu. Jūs varat nodrošināt bērnam vieglu pieeju lasāmvielai. Runājiēties ar bērnu un uzklausiet viņu. Lasiet kopā ar savu bērnu un pārrunājiēties lasīto, kad vien varat. Pat ja tas ir tikai avīžu raksts pie brokastu galda. Iedrošiniēties bērnu rakstīt un rakstveidā atbildēt. Lasiet paši, tā parādot bērnam, ka lasīt ir prieks un iespēja iegūt vajadzīgo informāciju. Pa laikiem painteresējiēties, kā bērnam veicas ar mācībām, un izrādiēties atzinību par panākumiem.

Labs veids, kā iesaistīt bērnu lasīšanā, ir parādiēties, ka stāsti attēlo notikumus, kādi gadās bērna dzīvē. Ja grāmata stāsta par notikumiem, ko bērns pieredzējis savā dzīvē, bērns var iztēloties, ka viņš varētu piedalīties grāmatā attēlotajos notikumos, stāsts viņam kļūst īpaši nozīmīgs. Ir ļoti daudz labu grāmatu, kas apraksta gandrīz vai ikvienu notikumu bērna dzīvē: piena zobu zaudējumu, brāļu un māsu piedzimšanu, ģimenes svinības, pirmo skolas dienu u. c. ■

